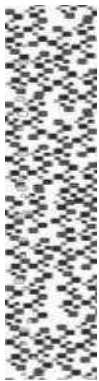

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
молодих учених і студентів
27-28 жовтня 2016 року**

**Україна, Мукачево
28-29 жовтня 2016р.**

УДК 37(063)

ББК 74

А43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених і студентів, 27-28 жовтня 2016 р., Мукачево / Ред.кол. : В.І.Кобаль (гол.ред.) та ін. – Мукачево : МДУ, 2016. – 224 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «18» листопада 2016 р.)**

Рецензенти:

Карташова Л.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Мукачівського державного університету.

Фізеші О.Й. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Мукачівського державного університету.

У збірнику вміщено тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених і студентів «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають актуальні проблеми навчання й виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторах, інформують суспільство про дослідження проблеми педагогічної підготовки фахівців у сучасних умовах.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, практичних працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Кобаль В.І. – канд. пед наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Атросенко Т.О. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Пинзеник О.М. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Фенцик О.М. – канд. пед наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

© Мукачівський державний університет, 2016

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ	7
Вадюник В. І. <i>Психологічні аспекти розвитку особистості в умовах освітньої парадигми</i>	7
Герц М. І., Говдош А. В. <i>Проблема морального виховання у контексті навчально-виховного процесу</i>	9
Давиденко П. А. <i>Проблеми підготовки майбутніх вчителів фізики до роботи з учнями, що мають задатки до творчої діяльності</i>	12
Дешко М.-Х. <i>Взаємодія днз і сім'ї як осередку суспільного виховання</i>	14
Долинська О. С. <i>Роль дитячої книжки в сучасному освітньому просторі</i>	16
Забалуї К. С. <i>Розвиток мовленнєвих умінь молодших школярів на уроках рідної мови</i>	18
Іванова А. О. <i>Творчо-інноваційний характер праці вчителя в педагогічній спадщині в.о. сухомлинського</i>	20
Керестей А. М. <i>Особливості ознайомлення старших дошкільників з українською народною іграшкою</i>	23
Лавренова Н. В. <i>Формування екологічної культури молодших школярів під час опрацювання творів дитячої літератури</i>	26
Левко Г. В. <i>Визначення рівня обдарованості (творчості) та креативності мислення учнів 3-4 класів на констатувальному етапі експерименту</i>	29
Лендел В. Е. <i>Образотворча діяльність як засіб формування потреби в спілкуванні у дошкільників</i>	31
Ловас В. Ю. <i>пізнавальний інтерес як передумова навчання та розвитку дітей дошкільного віку</i>	33
Луніна Я. В. <i>Профілактика шкільного насилля</i>	34
Ляховець О. О. <i>Освітнє середовище як фактор формування творчої особистості вихователя</i>	37
Мазютинець М. Ю. <i>Розвиток образного мовлення дітей старшого дошкільного віку</i>	41
Малешко О. В. <i>Формування готовності старших дошкільників до мовленнєвого спілкування</i>	43
Марушка В. Я. <i>Психологічні аспекти розвитку обдарованої особистості</i>	45
Мовчан В. І. <i>формування проектно-художніх умінь у процесі фахової підготовки майбутніх учителів початкових класів</i>	47
Пеца В. М. <i>Актуальність формування культури праці учнів початкової школи в процесі трудової підготовки</i>	48
Попович О. М. <i>Теоретико-методологічні аспекти проблеми конструктивної діяльності</i>	51
Поштак І. В. <i>Структура та умови становлення психологічної компетентності вчителя</i>	53
Силадій І. М. <i>«Демократична освіта» майбутніх педагогів</i>	56
Синетар І. В. <i>Значення національних традицій у трудовому вихованні учнів початкової школи</i>	59
Стрілець А. В. <i>Особливості розвитку зв'язного мовлення дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку</i>	61

Шахрай В. Є. Специфіка соціально-педагогічних умов щодо розвитку соціальної культури підлітків в умовах ЗОШ	63
Ярема С. В. Підготовка майбутніх вчителів технологій до роботи з творчо обдарованими учнями	64
Яцура Д. М. Індивідуалізація процесу вивчення іноземної мови в умовах інклюзивного навчання	66
РОЗДІЛ 2. НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ	
Білак С. В. Педагогічні умови соціалізації студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій	69
Галас І. І., Шелемба Г. М. Інноваційні методи навчання в сучасному освітньому середовищі	70
Деяк В. В. Інтеграція навчального процесу в початковій школі	72
Запорожану М. І. Навчання дошкільників елементам дизайну як умова розвитку дитячої творчості	74
Луцанич У. В. Використання технологій візуалізації в освітній діяльності початкової школи	76
Кляп Є. І. Малювання як засіб розвитку зображувальних та технічних навиків у дошкільників	78
Ковальчук Н. П. Загальна характеристика форм педагогічної підтримки соціалізації студентської молоді в умовах освітнього середовища педагогічного коледжу	81
Ковальчук Ю. В. Характеристика напрямів роботи з опікунською сім'єю в навчально – виховному процесі ЗОШ	83
Перхун Л. В. Використання нетрадиційних методик корекційної роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища	84
Полякова О. В. Реалізація компетентнісного підходу у навчанні математики молодших школярів	87
Приходько А. В. Причини та прояви булінгу в шкільному середовищі	89
Савон Г. П. Особливості соціальної підтримки сім'ї, яка виховує дитину з обмеженими можливостями	91
Слюта А. М. Гіс як важлива складова інформатизації сучасної географічної освіти	94
Устич М. В. Особливості проведення дискусії на заняттях у ВНЗ	96
Феллег А. Л. Кейс як ефективний метод професійного становлення майбутнього вчителя початкової школи	98
Хила А. В. Інноваційні технології в початковій освіті резюме	99
Черкашин А. О. Аналітичний огляд гендерних досліджень у вітчизняних внз	101
Чийпеш А. І. Особливості реалізації інноваційної моделі навчання «1 учень – 1 комп'ютер»	104
Шаталова Н. Інноваційні педагогічні й інформаційні технології в системі освіти	107
Шахрай В. Є. Специфіка соціально-педагогічних умов щодо розвитку соціальної культури підлітків в умовах ЗОШ	108
Январі В. М. Методичні рекомендації щодо організації та проведення рольової гри в початковій школі	109
Ярощук О. І. Технологія розвитку творчої особистості у початковій школі	112

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ	114
Берліба К. С. <i>Готовність студентів педагогічних коледжів до патріотичного виховання молодших школярів на початковому етапі експерименту</i>	114
Бобирєва О. С. <i>Формування моральних якостей у дитини дошкільного віку засобами етнопедагогіки</i>	116
Богинська І. В. <i>Причини виникнення та етапи формування комп'ютерної залежності в підлітків</i>	117
Вовчемис К. В. <i>Проблема соціалізації жінок, що постраждали внаслідок домашнього насилля</i>	119
Добош М. М. <i>Потенціал кіномистецтва в освітньому процесі початкової школи</i>	122
Жовта І. С. <i>Зона соціального ризику в школі – профілактика бездоглядності</i>	125
Кулініч В. О. <i>Ідея «сродної праці» г.с. сковороди як методологічне підґрунтя науково-педагогічного дослідження</i>	128
Лівінська В. В. <i>Сучасна соціокультурна реальність як чинник нової парадигми патріотичного виховання підростаючого покоління</i>	130
Лісовець О. В. <i>Проблема виховання самостійності у дітей 5-7 років</i>	132
Лукач Н. П. <i>Дослідження впливу навчально-виховного процесу на соціалізацію молодшого школяра</i>	134
Ляшиченко Л. В. <i>Соціально - виховна робота з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом : вітчизняний та зарубіжний досвід</i>	135
Меленець Л. І. <i>Професійність музичного керівника і вихователя як умова успішної адаптації дитини раннього віку до дитячого садка</i>	138
Мигович Е. В. <i>Результати досліджень сформованості толерантних уявлень у студентів на констатувальному етапі</i>	140
Моргун А. В., Луца М.В. <i>Мовознавство у системі міжпредметних зв'язків</i>	141
Чепур А. В. <i>Соціально-педагогічна профілактика негативних звичок</i>	144
Чубар В. В. <i>Психологічні аспекти творчої діяльності дітей дошкільного віку</i>	146
Шут Н.М. <i>Розвиток креативності старших дошкільників засобами гри</i>	148
РОЗДІЛ 4. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	150
Байдюк Н. В. <i>Гендерна складова професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів: мотиваційно-аксіологічний компонент</i>	150
Барчій М. С. <i>До проблеми формування професійних цінностей майбутніх психологів</i>	152
Бровко Л. В., Стеценко О. О. <i>Екскурсія як вид позааудиторної діяльності</i>	155
Герасимова І. В., Герасимова Н. Є. <i>Гендерна освіта в процесі формування професійних якостей майбутніх фахівців</i>	157
Герц М. І. <i>Адаптація майбутніх учителів початкових класів до навчання в коледжі та університеті</i>	160
Гецько О. С. <i>Сучасний стан формування компетентності у сфері «Природа» майбутніх фахівців дошкільної освіти</i>	163
Глодян М. І. <i>Професійна рефлексія вихователя дошкільного навчального закладу: сутність та значення</i>	165

Говдош А. В. <i>Роль педагогічної практики у розвитку професійної мотивації майбутніх учителів початкової школи</i>	167
Дорчинець Е.М. <i>Результати формування пошуково-дослідницьких умінь вихователя дітей дошкільного віку</i>	170
Єнгаличева І. В. <i>Метод проектів у організації спільної праці дітей у різновікових групах</i>	172
Зімовська Н. С. <i>Групові форми навчальної діяльності майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення педагогічних дисциплін</i>	174
Іваніга Й. Й. <i>Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх техніків-електромеханіків: постановка проблеми</i>	176
Іванчо М. А. <i>Методика підготовки вихователя до реалізації індивідуального підходу у роботі з дошкільниками</i>	177
Керечанин С.І. <i>Комунікативна компетентність майбутнього педагога: структура, критерії та умови формування</i>	180
Ключкович Т. В. <i>Впровадження компетентнісного підходу в професійну підготовку вчителів європейських країн</i>	182
Козинець О. Д. <i>Аналіз стану розроблення проблеми діяльності шкіл передового досвіду в системі управління медичною освітою в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ століття</i>	185
Кость Ю. Ю. <i>Формування культури професійного спілкування майбутніх педагогів</i>	188
Крив'яник Е. І. <i>Формування пошуково-інформаційної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі роботи з науково-педагогічними джерелами</i>	190
Кучай А. І. <i>Педагогічна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів</i>	193
Любченко В.І. <i>Особливості застосування ігрових технік в соціальній вуличній роботі</i>	195
Любченко І. І. <i>Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів</i>	197
Микуліна Е. М. <i>Формування художньої культури у майбутніх педагогів</i>	200
Онуфрій Н. Ю. <i>Проблема організації навчально-методичної роботи з учителями в історико-педагогічній науці</i>	203
Пазяк М.В. <i>Проблема формування здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів</i>	205
Попович М.М. <i>Ефективність формування національної свідомості студентів вищого педагогічного навчального закладу</i>	207
Раджабова С.Ш. <i>Психологічна підготовка майбутніх педагогів у контексті завдань сучасної вищої освіти</i>	209
Тимчик М. П. <i>Проблеми підготовки майбутніх фахівців навчально-виховного процесу у творчому доробку Олександра Духновича</i>	212
Томашевська М.О. <i>Підготовка майбутніх магістрів педагогіки до професійної взаємодії засобами інтерактивних технологій навчання</i>	215
Фриз І. В. <i>Готовність студентів педагогічних коледжів до краєзнавчої роботи у початковій школі (за результатами констатувального експерименту)</i>	217
Химич О. І. <i>Стиль педагогічної діяльності вчителів початкової школи</i>	218
Чернова А.О. <i>Проблема посередництва у соціально-педагогічній роботі</i>	221

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Постановка проблеми. Сучасне суспільство вимагає виховання самостійних, ініціативних, відповідальних громадян, здатних ефективно взаємодіяти у виконанні соціальних, виробничих і економічних завдань. Виконання цих завдань потребує розвитку особистісних якостей і творчих здібностей людини, умінь самостійно здобувати нові знання та розв'язувати проблеми, орієнтуватися в житті суспільства. Саме ці пріоритети лежать в основі реформування сучасної української школи, головне завдання якої — підготувати компетентну особистість, здатну знаходити правильні рішення у конкретних навчальних, життєвих, а в майбутньому і професійних ситуаціях. **Тому актуальним завданням сучасної школи є реалізація компетентнісного підходу в навчанні, який передбачає спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових компетенцій особистості.** Результатом такого процесу має бути сформованість загальної компетентності людини, яка включає сукупність ключових компетенцій і є інтегрованою характеристикою особистості.

Проблема формування ключових, загальнопредметних та предметних компетентностей учнів завжди була у центрі уваги українських науковців – Т. Байбери, Н. Бібік, О. Біди, С. Бондар, М. Вашуленка, І. Гудзик, Л. Коваль, О. Локшиної, О. Онопрієнко, О. Овчарук, О. Пометун, К. Пономарьової, О. Савченко, С. Трубачевої та ін. Вченими визначено зміст основних дефініцій "компетентність" та "компетенція", здійснено порівняльну характеристику ключових компетентностей в європейських освітніх системах та розглянуто методичні аспекти формування в молодших школярів компетентностей та компетенцій.

Ефективній реалізації компетентнісного підходу в навчанні молодших школярів сприяють:

- зміни підходів до підготовки і проведення уроку як основної форми організації навчальної діяльності в умовах класно-урочної системи навчання:
 - ✓ певне структурування,
 - ✓ встановлення міжпредметних зв'язків,
 - ✓ конструювання на засадах міжпредметної інтеграції.
- розширення діапазону організаційних форм, методів навчання, способів навчальної взаємодії, що мають на меті практичну спрямованість навчання і базуються на взаємозв'язках урочної та позаурочної діяльності.

У цих умовах мають прийти компетентнісно орієнтовані уроки, що сприяють цілісному сприйняттю навчального матеріалу, формуванню системного мислення, позитивного емоційного ставлення до пізнання. Включення міжпредметних зв'язків у навчально-виховний процес відповідає реальним потребам розумового та соціального розвитку учнів молодшого шкільного віку. Встановлюючи міжпредметні зв'язки, учні краще розуміють і засвоюють навчальний матеріал. Міжпредметні зв'язки вимагають від школярів розуміння понять та термінів, ґрунтовних знань, умінь робити висновки та узагальнення, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

З метою забезпечення міжпредметної інтеграції математики з іншими навчальними предметами необхідно посилити виховний компонент цього навчального предмета за допомогою текстових задач. Сюжети завдань, у яких описуються досягнення українців (світові й олімпійські рекорди українських спортсменів, здобутки дослідників і науковців, шедеври світового мистецтва, створені українцями тощо), історичні й географічні пам'ятки,

історичні події, які вплинули на розвиток держави, будуть сприятливими для формування патріотичних почуттів учнів, розвитку їхньої національної самосвідомості тощо. Наведемо декілька прикладів практико зорієнтованих завдань:

Задача 1.

Під час літніх олімпійських ігор українська команда здобула 11 медалей, а збірна Бразилії 19 медалей. На скільки менше медалей отримала збірна України?

Задача 2.

В художньому музеї знаходилось 5 гравюр та 7 картин видатних українських художників, 8 з них перевезли до іншого музею. Скільки творів мистецтва залишилось?

Задача 3.

На території Карпатського природничого Національного парку росте близько 26300 ялиць, а буків у 4 рази більше, ніж ялиць, а смерек на 737000 більше, ніж ялиць і буків разом. Скільки дерев росте у парку?

Задача 4.

Найбільший український вантажний літак у світі «Руслан» має вантажопідйомну силу 172 т, а найпотужніший український транспортний літак у світі «Мрія» має вантажопідйомну силу 250 т. На скільки тон більше перевезе вантажу літак «Мрія»?

Задача 5.

Україна – одна з найбільших європейських країн її площа 603 628 км². На скільки квадратних кілометрів Україна перевищує площу: Польщі, яка займає 312 679 км²; Швеції, яка займає площу 450 295 км²?

Особливу увагу учителям слід звернути на відповідність змісту додаткових матеріалів програми, віковим особливостям і навчальним можливостям учнів.

Необхідно систематично розвивати математичне мовлення учнів, яке спрямоване на розвиток умінь та навичок в усній та писемній формі відповідати на запитання, усно обґрунтовувати правильність розв'язку, будувати логічні конструкції з використанням відповідних словосполучень.

Важливим фактором успішної реалізації компетентнісного підходу в навчанні математики є добір ефективних методів, прийомів навчання і форм організації навчальної діяльності. Пріоритет належить засвоєнню навчального матеріалу у процесі екскурсій, квестів, організації і проведення конкурсів, зустрічей, практикумів, конкурсів ерудитів, знавців навчальних предметів, інтелектуальних ігор «Що? Де? Коли?» тощо.

Серед методів навчання мають домінувати інтерактивні, методи навчання у русі: (1-2 класах – робота в парах і в малих групах (3 учні), у 3-4 класах – групова, командна робота).

Також учителю необхідно використовувати способи поступового запам'ятовування у процесі роботи. Для цього можна організувати роботу з пам'ятками, опорними схемами, таблицею множення до того часу, доки не відбудеться практичне засвоєння змісту навчального матеріалу, а не механічне запам'ятовування. З цією метою можуть використовуватися дидактичні ігри або практичні завдання тощо.

Для формування і перевірки предметних компетентностей учитель має спиратися на систему інтегрованих завдань, спрямованих на застосування учнями способів навчально-пізнавальної діяльності, знань, умінь і навичок для розв'язання певних задач у змодельованих життєвих ситуаціях.

Реалізація компетентнісного підходу в навчанні молодших школярів математики буде успішною за умови комплексного забезпечення усіх складових навчального процесу, а саме: чіткого визначення цілей навчання, добору відповідного змісту навчання, оновлення навчально-методичного забезпечення, добору ефективних методів, прийомів навчання і форм організації навчальної діяльності, відповідної професійної підготовки вчителя.

Література

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
2. Методичні рекомендації щодо викладання у початковій школі у 2016/2017 навчальному році [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.schoolife.org.ua/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-u->

3. Онопрієнко О. В. Предметна математична компетентність як дидактична категорія / О. В. Онопрієнко // Початкова школа. - 2010. - № 11.
4. Савченко О. Я. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти / О. Я. Савченко // Компетентнісний підхід у сучасній освіті; світовий досвід та українські перспективи; під заг. ред. О.В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2005.
5. Пометун О. І. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : [б-ка з освітньої політики]; під заг. ред. О. В. Овчарук. - К. : К.І.С., 2004. - С. 16-25.
6. Методичний коментар до організації контрольної-оцінювальної діяльності на уроках математики [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://cdpo.ipro.kubg.edu.ua/?p=161>
7. Савченко О.Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти / Олександра Савченко // Наука і освіта. Науково-практичний журнал південного наукового центру НАПН України, 2011. – №4. – С.13–17. – (Серія педагогіка).

УДК 37.015.3

Приходько Аліна Василівна, студентка факультету психології та соціальної роботи спеціальності «Соціальна педагогіка», Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя

ПРИЧИНИ ТА ПРОЯВИ БУЛЛІНГУ В ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

На сьогодні буллінг перетворився на доволі поширене явище, за яким стоїть ціла низка соціальних, психологічних та педагогічних проблем. Буллінг - це не просто бешкет та пустощі. Це особлива форма взаємовідносин, яка ґрунтується на дискримінації, насильстві та агресії [1, с. 20]. Актуальність вивчення цього явища у наш час обумовлюється тим, що поперше, збільшується кількість фіксованих випадків даного явища.

По-друге, ситуація булінгу призводить до низки педагогічних (шкільна дезадаптація, академічна неуспішність), психологічних (психологічні розлади, закріплення в свідомості негативних уявлень про себе, зниження самооцінки, порушення соціалізації, соціальна дезадаптація), медичних (травматизація) наслідків.

По-третє, проблема досліджувалась переважно західними науковцями. В Україні не проводяться систематичні загальнонаціональні дослідження цього явища (лише поодинокі), і тому не недостатньо запропонованих методів профілактики та корекції даного явища.

По-четверте, на сьогоднішній день з'являється все більше нових проявів та причин булінгу в шкільному середовищі, що означає, що дана проблема не вирішується, а навпаки, вона набуває більших обсягів та жорстокості.

Існує багато причин, чому деякі діти здійснюють буллінг. Найчастіше виділяють такі причини: помилкове уявлення про те, що агресивна поведінка допустима; бажання завоювати авторитет в очах друзів та однолітків; бажання привернути увагу впливових дорослих; нудьга, здирство, компенсації за невдачі в навчанні чи громадському житті; через тиск батьків, через жорстоке поводження батьків та відсутність їхньої уваги до дитини. Часто діти вважають знущання способом стати популярними, керувати та мати вплив на інших, привернути увагу, змусити інших їх боятися. Інші просто заздрять тим дітям, над ким знущаються, а деякі навіть не усвідомлюють почуттів жертви та обсяг шкоди від їхньої поведінки. Однак наголошується, що буллінговій поведінці діти навчаються, тобто не бачили б вони моделей жорстокої поведінки серед дорослих, по телебаченню тощо, то таких загрозливих масштабів булінгу можна було б уникнути [5, с. 2].

Науковці виділяють особистісні фактори, що приводять дитину до проявів булінгу: запальний темперамент, імпульсивність характеру, брак емпатійності, егоїстичне врахування лише власних потреб, перевага бажання досягти контролю та уваги над бажанням створити дружні стосунки. Низька шкільна успішність призводить до зниження самооцінки, а тому є фактором ризику прояву насильства (для хлопців оцінки в школі менш важливі, ніж для дівчат). Серед причин, що призводять до булінгу, також виділяють зловживання алкоголем.